

Sygn. akt IV KZ 33/16

POSTANOWIENIE

Dnia 1 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **D. P.**

skazanego z art. 207 § 1 i in. kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 1 czerwca 2016 r.,

zażalenia obrońcy skazanego

na zarządzenie Przewodniczącego Wydziału VI Karnego-Odwoławczego Sądu Okręgowego w G.

z dnia 4 kwietnia 2016 r.,

odmawiające przyjęcia wniosku obrońcy skazanego

o doręczenie wyroku z uzasadnieniem

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w G. wyrokiem z dnia 4 marca 2016 r., utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Z. z dnia 9 października 2015 r., skazujący D. P. za przestępstwo z art. 207 § 1 i in. k.k. W ustawowym terminie obrońca aktualnie skazanego złożył wniosek o sporządzenia uzasadnienia wyroku i doręczenie mu wyroku sądu odwoławczego wraz z uzasadnieniem.

Zarządzeniem z dnia 15 marca 2016 r. na podstawie art. 120 § 1 k.p.k. wezwano obrońcę do uzupełnienia w terminie 7 dni braku formalnego wniosku, pod rygorem odmowy jego przyjęcia, poprzez wskazanie, czy wniosek dotyczy całości

wyroku czy też jedynie rozstrzygnięcia o karze i innych konsekwencjach prawnych czynu. Powołano w tym względzie przepisy art. 457 § 2 w zw. z art. 422 § 2 k.p.k.

Zarządzenie doręczono do kancelarii adwokata w dniu 17 marca 2016 r., zaś w dniu 1 kwietnia 2016 r. w Sądzie Okręgowym zostało złożone jego pismo, w którym wskazał, iż „wniosek ten wobec oddalenia apelacji w całości i zakresu zaskarżenia wyroku Sądu I instancji dotyczył całości wyroku”.

Zarządzeniem z dnia 4 kwietnia 2016 r., Przewodniczący Wydziału VI Karnego - Odwoławczego Sądu Okręgowego w G. na podstawie art. 457 § 2 w zw. z art. 422 § 2 i 3 oraz art. 120 § 2 k.p.k. odmówił przyjęcia wniosku, motywując tę decyzję nieuzupełnieniem wniosku w zakreślonym terminie.

Obrońca skazanego podjął w tej sytuacji dwojakie czynności. Wystąpił z wnioskiem „o przywrócenie terminu oskarżonemu do sprecyzowania wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w G.”, załączając wniosek o sporządzenie uzasadnienia co do całości wyroku, jak też wniósł zażalenie na zarządzenie Przewodniczącego Wydziału z 4 kwietnia 2016 r. W Sądzie Okręgowym odłożono rozpoznanie wspomnianego wniosku o przywrócenie terminu do czasu rozpoznania zażalenia przez Sąd Najwyższy.

W zażaleniu skarżący zarzucił:

1. naruszenie przepisów procedury karnej:
  - a) art. 422 § 1 k.p.k. w zw. z art. 100 § 3 k.p.k. w zw. z art. 140 k.p.k. poprzez przyjęcie, że termin zawity do złożenia wniosku o doręczenie wyroku sądu odwoławczego z uzasadnieniem biegnie w niniejszej sprawie dla obrońcy od dnia ogłoszenia wyroku, podczas gdy wobec nieobecności obrońcy przy ogłoszeniu wyroku, należy termin ten liczyć od doręczenia wyroku, które w przedmiotowej sprawie do dnia dzisiejszego nie nastąpiło;
  - b) art. 422 k.p.k. poprzez jego zastosowanie wprost, w sytuacji w której przepis art. 457 § 2 k.p.k. nakazuje stosowanie przepisu art. 422 k.p.k. w sposób odpowiedni;
  - c) art. 94 k.p.k. poprzez brak wskazania w treści zarządzenia osoby, które je wydała.

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia (powinno być: zarządzenia – uwaga SN), który miał wpływ na treść zaskarżonego zarządzenia, polegający na przyjęciu, że:

- a) obrońca nie wskazał w treści wniosku o uzasadnienie, iż dotyczy on całości wyroku, w sytuacji, w której dotychczasowy przebieg postępowania, postawa oskarżonego, jego obrońcy, treść apelacji wskazuje jednoznacznie, iż wniosek ten został skierowany co do całości rozstrzygnięcia;
- b) sąd prawidłowo zobowiązał obrońcę do wskazania, czy wniosek dotyczy całości wyroku, czy też jedynie części rozstrzygnięcia, w sytuacji, w której stosowne zarządzenie powinno dotyczyć tego, czy uzasadnienie ma być sporządzone w zakresie wszystkich podniesionych w apelacji zarzutów, czy też tylko co do części z nich;
- c) bieg terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego biegnie od daty jego ogłoszenia, w sytuacji, w której obrońca nie był obecny podczas publikacji.

W oparciu o powyższe zarzuty obrońca skazanego wniósł o uchylenie zaskarżonego zarządzenia i przekazanie sprawy Przewodniczącemu Wydziału VI Karnego - Odwoławczego Sądu Okręgowego w celu podjęcia dalszych czynności w związku z wnioskiem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie jest zasadne. Już na wstępie należy wskazać, że zarzuty ujęte w pkt 2 b) i c) z pewnością nie dotyczą kwestii ustaleń faktycznych, ale zagadnień prawnych. Można zatem łącznie odnieść się do zarzutów ujętych w pkt 1 a) oraz 2 c) i zauważyć, że w dniu 4 marca 2016 r. Sąd Okręgowy ogłosił wyrok w obecności ówczesnie oskarżonego D. P. (k. 615 akt sprawy), a skoro z art. 100 § 3 k.p.k. (także w brzmieniu obowiązującym przed 15 kwietnia 2016 r.) wynika, że w takim wypadku nie było obowiązku doręczenia mu wyroku, to nie było też obowiązku doręczenia wyroku obrońcy. W świetle powołanego przez skarżącego art. 140 k.p.k. dopiero nieobecność oskarżonego przy ogłoszeniu wyroku nakazywałaby doręczenie wyroku nie tylko jemu, ale też obrońcy, choćby ten był obecny przy ogłoszeniu wyroku. Nie ma zatem racji obrońca, gdy zmierza do wykazania, że wobec niedoręczenia mu wyroku nie został otwarty termin do złożenia przez niego

wniosku o doręczenie wyroku sądu odwoławczego wraz z uzasadnieniem, jak też, że jego nieobecność podczas publikacji wyroku sprawiła, iż termin do złożenia wspomnianego wniosku nie biegł, mimo obecności oskarżonego, od daty publikacji.

W nawiązaniu do zarzutów ujętych w pkt 1 b) oraz 2 a) i b) należy wskazać, że mimo powołania przez skarżącego postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2016 r., III KZ 86/15, jednak wątpliwa jest zaprezentowana w uzasadnieniu zażalenia koncepcja, iż nakaz odpowiedniego stosowania w postępowaniu odwoławczym art. 422 k.p.k. oznacza, że „wezwanie do uzupełnienia braków formalnych wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku powinno dotyczyć tego, czy uzasadnienie ma być sporządzone w zakresie wszystkich podniesionych w apelacji zarzutów, czy też tylko co do części z nich”. Takie podejście do zagadnienia oznacza zresztą, że skarżący przyznaje, iż złożony przez niego wniosek, który wspomnianego uściślenia nie zawierał, nie był prawidłowy. W piśmiennictwie prawniczym słusznie wskazuje się, iż odpowiednie stosowanie w postępowaniu odwoławczym art. 422 k.p.k. oznacza, że strona we wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku utrzymującego w mocy i wyroku zmieniającego powinna wskazać zakres przedmiotowy wniosku, a w sprawach złożonych podmiotowo, także oskarżonego, którego wniosek dotyczy. Zakres przedmiotowy wniosku wymaga wskazania, czy dotyczy on całości rozstrzygnięcia (co do winy), czy jedynie rozstrzygnięcia o karze i o innych konsekwencjach prawnych czynu, a gdy sprawa dotyczy więcej niż jednego czynu, należy sprecyzować, czy wniosek dotyczy wszystkich czynów, czy tylko niektórych. Niewskazanie we wniosku o sporządzenie uzasadnienia jego zakresu przedmiotowego lub podmiotowego stanowi brak formalny, który podlega uzupełnieniu w trybie art. 120 § 1 k.p.k., ze skutkiem odmowy przyjęcia wniosku [D. Świecki w: D. Świecki (red.), Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Warszawa 2015, t. II, s. 287-288]. Z tego punktu widzenia zarządzenie wzywające do uzupełnienia braku formalnego wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku było skonstruowane poprawnie.

Powołany przez skarżącego dotychczasowy przebieg postępowania, postawa oskarżonego i jego obrońcy, jak też treść apelacji mogły sugerować, iż wniosek dotyczy całości rozstrzygnięcia, jednak nie wskazywały na to „jednoznacznie”, gdyż pozostawiały margines na inną interpretację. Rzecz bowiem

w tym, że kwestionowanie w apelacji skazania oskarżonego i domaganie się jego uniewinnienia nie wykluczało możliwości, iż zwłaszcza po usłyszeniu ustnych motywów wyroku Sądu odwoławczego D. P. jednak pogodzi się ze skazaniem, natomiast za wadliwe uzna utrzymanie w mocy innych rozstrzygnięć Sądu pierwszej instancji. Wynika to choćby z tego, że w apelacji „z ostrożności procesowej” zarzucono obrazę art. 46 k.k., na mocy którego zasądzono z urzędu na rzecz pokrzywdzonej zadośćuczynienie pieniężne. Zatem w sytuacji, gdy strona może zawęzić wniosek w stosunku do zakresu zaskarżenia, nie było wykluczone, że ostatecznie żądanie uzasadnienia wyroku zostanie w jakimś zakresie ograniczone i niekoniecznie, jak chce obrońca, złożony wniosek „musiał obejmować i obejmował cały wyrok”.

Wobec tego, że w treści zaskarżonego zarządzenia wskazano, iż wydał je „Przewodniczący VI Wydziału Karnego – Odwoławczego SSO K. F.” (k. 627), nie ma racji skarżący, gdy podnosi (w pkt 1 c) zarzut naruszenia art. 94 k.p.k. Z uzasadnienia zażalenia zresztą wynika, że w tym względzie zastrzeżenia skarżącego budzi zarządzenie z dnia 15 marca 2016 r., wzywające obrońcę do uzupełnienia braku formalnego wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku (k. 620), zatem podnoszenie wspomnianego uchybienia jest błędne, skoro zażalenie nie dotyczy tego zarządzenia. Na marginesie można odnotować, że chociaż zarządzenie z 15 marca 2016 r. rzeczywiście nie zawiera „oznaczenia” osoby, która je wydała, także w sensie wskazania podmiotu, o którym mowa w art. 93 § 2 k.p.k., to zostało czytelnie podpisane i biorąc pod uwagę inne zawarte w aktach sprawy dokumenty, w tym opatrzone pieczętką imienną sędziego (k. 644), nie ulega wątpliwości, iż zostało wydane przez Przewodniczącego Wydziału, tj. przez podmiot uprawniony.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.